

# MAPA SEVERNÍ OBLOHY – SRPEN 2015

sever

1. 8. ve 24.00 SELČ  
15. 8. ve 23.00 SELČ  
30. 8. ve 22.00 SELČ

Platí na celém území ČR

Police planet v mapě  
vyneseny k 15. dni  
v měsíci.

## PLANETY

Merkur – počátkem měsíce večer velmi nízko nad západem

Venuše – nepozorovatelná

Mars – ráno nad východem v souhv. Raka

Jupiter – nepozorovatelný

Saturn – v první polovině noci ve Vahách

Uran – ve druhé polovině noci v souhv. Ryb

Neptun – většinu noci v souhv. Vodnáře

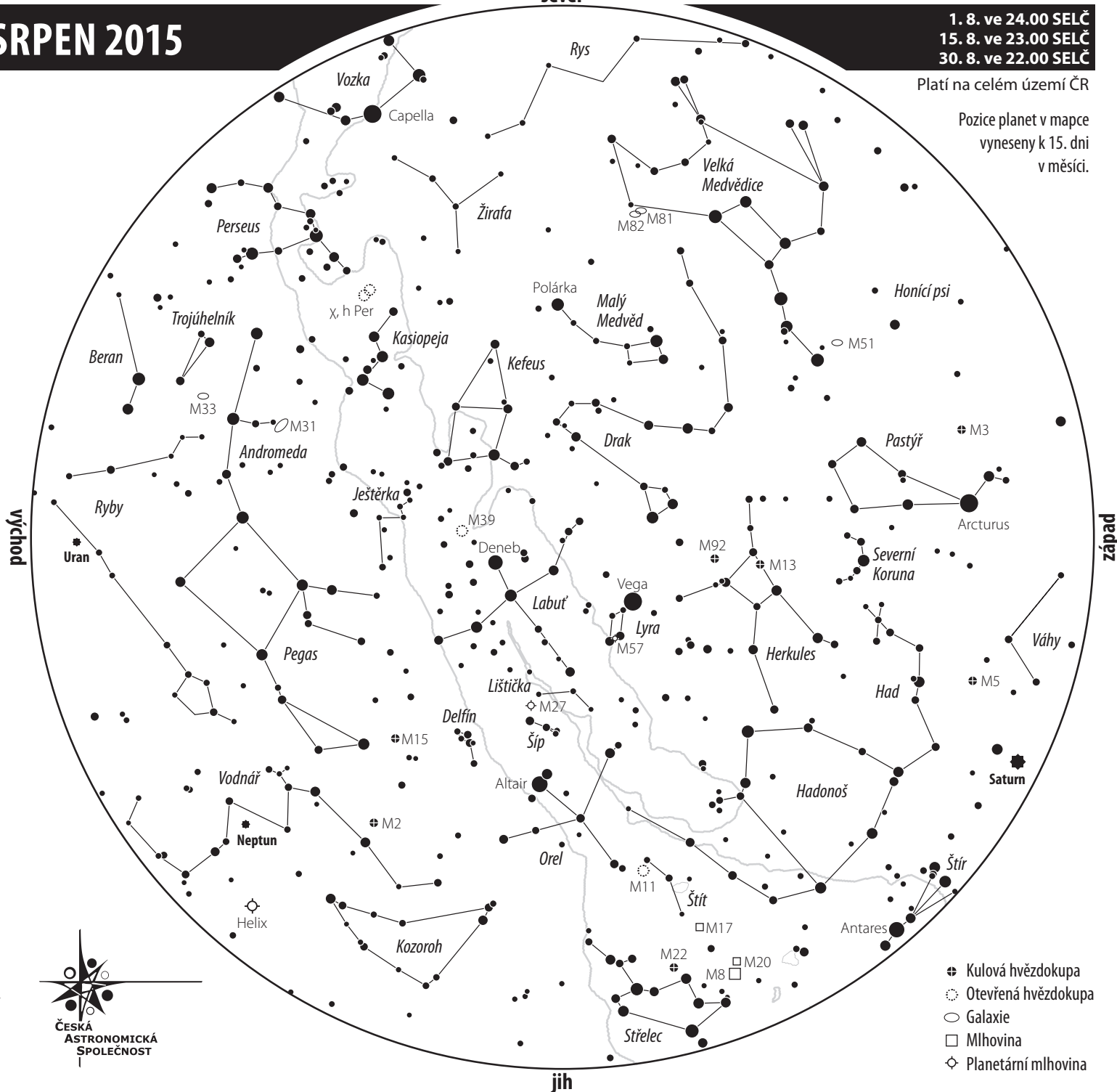
## ZAJÍMAVOSTI NA OBLOZE

3. Měsíc v perigeu (nejblíže Zemi – 362 139 km)
7. Měsíc v poslední čtvrti (02.03 UT)
7. Konjunkce Jupiteru s Merkurem (0,5°)
8. Zákryt Aldebaranu Měsícem – pozorovatelný výstup
10. Kometa C/2015 F4 Jacques prochází přísluním
13. Maximum meteorického roje Perseid (okolo 70–100 meteorů za hodinu, maximum nastává ráno)
14. Měsíc v novu (14.54 UT)
15. Planetka Lutetia (21) v opozici se Sluncem (9,2 mag)
15. Venuše v dolní konjunkci se Sluncem
18. Měsíc v apogeu (nejdále od Země – 405 848 km)
20. Merkur prochází otevřenou hvězdokupou Jesličky
22. Měsíc v první čtvrti (19.31 UT)
25. Kometa 141P Machholz prochází přísluním
26. Jupiter v konjunkci se Sluncem
29. Měsíc v úplňku (18.35 UT)
29. Konjunkce Měsíce s Neptunem
30. Měsíc v perigeu (nejblíže Zemi – 358 290 km)

Všechny časové údaje uvedeny ve Světovém čase (UT).

Středoevropský letní čas (SELČ) = UT+2 h

Aktuální mapky na následující měsíc naleznete volně ke stažení  
vždy na počátku měsíce na [www.udalosti.astronomy.cz](http://www.udalosti.astronomy.cz)  
a [www.astro.cz](http://www.astro.cz)



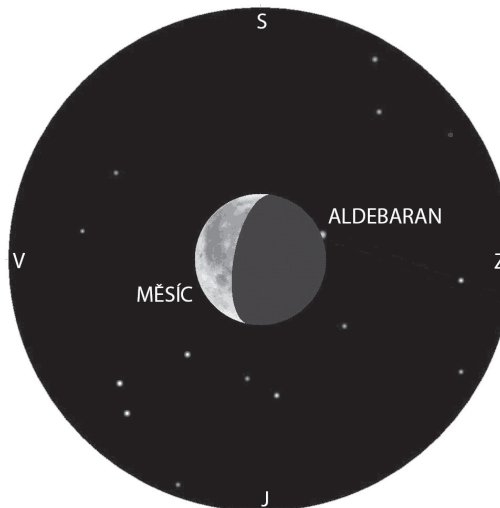
# MAPA SEVERNÍ OBLOHY – VHODNÉ OBJEKTY PRO AMATÉRSKÁ POZOROVÁNÍ – SRPEN 2015

Srpen není zrovna nakloněn pozorovatelům planet. **Merkur** se po červencové horní konjunkci se Sluncem přesune na večerní oblohu, max. východní elongace nastane 4. 9., ale pro pozorování planety není moc příznivá. **Venuše** koncem července zmizela z večerního nebe, aby se po dolní konjunkci se Sluncem 15. 8. přesunula naopak na oblohu ranní. Pozorovat ji lze dalekohledem ve dne, a pokud ji najdete, spatříte velký úzký srpek. Pozor však, abyste se při jejím hledání v blízkosti slunečního kotouče nepodívali do Slunce – hrozí nevratné poškození zraku. **Mars** je pozorovatelný ráno nízko nad východem a 20.–21. 8. bude procházet otevřenou hvězdokupou M44 Jesličky v Raku. **Jupiter**, stejně jako Venuše zmizel z večerní oblohy a 26. 8. projde konjunkcí se Sluncem. Je proto v srpnu v podstatě nepozorovatelný. Jediný **Saturn** dělá planetám čest. Je i se svým majestátním prstencem viditelný v první polovině noci, bohužel však nízko nad obzorem. Planety **Uran** v Rybách a **Neptun** ve Vodnáři jsou nejlépe viditelné ve druhé polovině noci. Zatímco Uran lze na kvalitní obloze spatřit i neozbrojeným okem, na Neptun musíte použít alespoň triedr. Ve Střelci se nachází také trpasličí planety **Pluto** a **Ceres**. Cereru najdeme bez problémů triedrem, na Pluto se musíme vyzbrojit alespoň 12–14" dalekohledem.

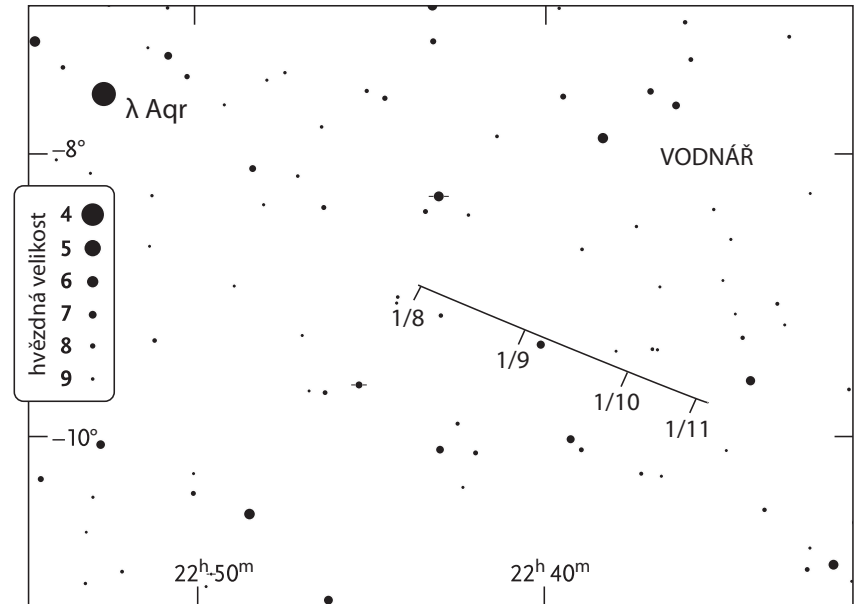
Jestliže je to v srpnu s planetami celkem bídne, ještě horší je to s kometami. Stálice první poloviny letošního roku – **C/2014 Q2 Lovejoy** je sice pořád nejjasnější vlasaticí na obloze a v dobré poloze, jenže již zeslábla k 10<sup>m</sup>. V srpnu projdou přísluním další dvě komety, které budou v dosahu středních amatérských dalekohledů. Nejprve **C/2015 F4 Jacques**, jejíž jasnost dosáhne snad 11<sup>m</sup> a poté krátkoperiodická **141P Machholz**, ale ta bude ještě o něco slabší, navíc nízko nad obzorem na ranní obloze. Vyhledávací mapky naleznete na webu [www.komet.cz](http://www.komet.cz)

Svědky zajímavého úkazu můžeme být 9. 8. Ještě pod obzorem dojde k **zákrytu jasné hvězdy Aldebaran** (alfa Tau) Měsícem. Výstup Aldebaranu zpoza neosvětlené části Měsíce bude pozorovatelný nízko nad východním obzorem kolem 01.09 SELČ (platí pro 50° N a 15° E).

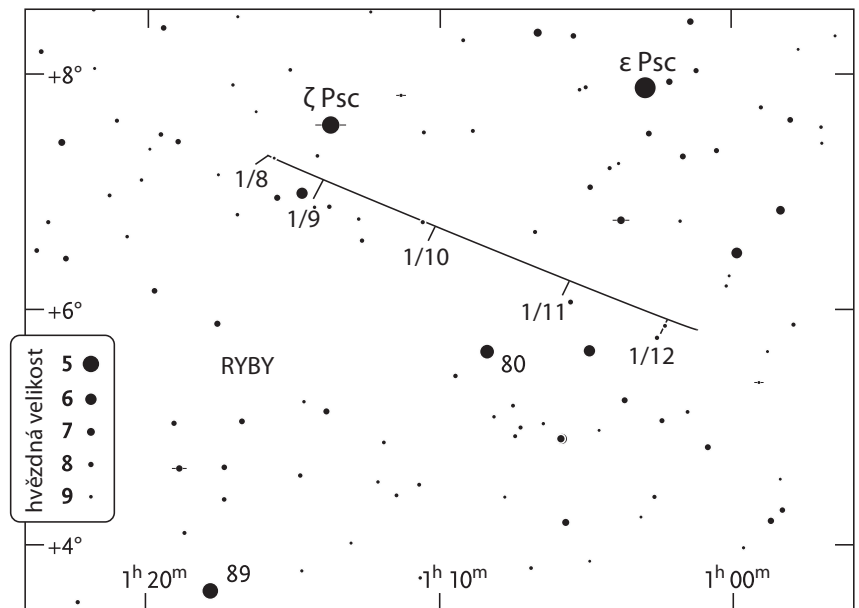
**Perseidy** – tento meteorický roj někdy nazývaný „Slzy svatého Vavřince“, je ideálním úkazem, pro „romantické“ letní večery. Čeština má pak pro tento fenomén poetické názvy jako létavice či povětroň. Období aktivity roje je poměrně dlouhé asi od 17. července do 24. srpna, ovšem chcete-li spatřit co nejvíce meteorů, je potřeba pozorovat poblíž maxima, ideálně mezi 11. a 13. srpnem. Maximum roje nastane letos 13 srpna ráno. Pozorovací podmínky jsou proto dobré, Měsíc v novu neruší. Roj vznikl z komety Swift-Tuttle 1862 III a na shodu dráhy upozornil jako první italský astronom Giovanni Schiaparelli.



Výstup Aldebaranu za neosvětlenou částí Měsíce v nepřevracějícím dalekohledu se zorným polem o průměru 2° po půlnoci 9. 8. (simulace COELIX).



Dráha Neptunu mezi hvězdami souhvězdí Vodnáře od srpna do listopadu 2015.



Dráha Uranu mezi hvězdami souhvězdí Ryb od srpna do prosince 2015.